

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 10 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 1 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 3 og § 1, således æn-
dret
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 10 stemte for, 135 imod.

§ 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til
tredje behandling uden fornyet udvalgsbe-
handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-
te forslag, betragter jeg det som vedtaget.
(Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af:

*Forslag til lov om ændring af ligningsloven.
(Formuenedslag for visse erhvervsaktiver).*

(Lovforslag nr. L 223. Fremsat 8/5 81.
Første behandling 13/5 81. Betænkning 26/5
81).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betæn-
kningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla-
gene og spørgsmålet om lovforslagets over-
gang til tredje behandling sattes til forhand-
ling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 48 stemte for, 97 imod.

777 Ft

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 48 stemte for, 97 imod.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 32 stemte for, 113 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 48 stemte for, 97 imod.

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til
tredje behandling uden fornyet udvalgsbe-
handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-
te forslag . . . (*Flygaard*: Der ønskes udvalgs-
behandling).

Lovforslaget går herefter til fornyet be-
handling i udvalget. (*Flygaard*: Undskyld.
Jeg mener lovforslag nr. 205).

Nå ja, så er jo alt i den skønneste orden.
Lovforslag nr. L 223 går direkte til tredje
behandling uden fornyet udvalgsbehandling.
Vi tager tingene i tur og orden, selv om det
skal gå stærkt.

Vi kan altså allerede nu glæde med, at der
bliver udvalgsarbejde om den sag, vi nu skal
til at behandle.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af:

*Forslag til lov om udskrivning af amtskom-
munal grundskyld for skatteårene 1982-85.*

(Lovforslag nr. L 205. Fremsat 29/4 81.
Første behandling 6/5 81. Betænkning 27/5
81).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betæn-
kningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla-
gene og spørgsmålet om lovforslagets over-
gang til tredje behandling sattes til forhand-
ling under ét.

Forhandling

Flygaard (DR):

Jeg skal gerne medvirke til, at forhandlingerne i dag kan ske hurtigt, så jeg skal blot anmode om, at der kommer ny udvalgsbehandling.

Egon Jensen (S):

Alt kommer så overraskende. Hvis vi kun skal tage stilling til udvalgsbehandlingen, som vi jo alligevel skal have, kan jeg tilslutte mig noget sådant.

Formanden:

Der er normal taletid hele dagen.

Ivar Hansen (V):

Jeg går ud fra, at vi skal stemme om ændringsforslagene, før der bliver fornyet udvalgsbehandling, og derfor vil jeg sige, at vi stemmer imod de tre ændringsforslag, der er stillet af hr. Flygaard. Hr. Flygaard er i øvrigt ikke en mand, der lader sig distrahere af kendsgerningerne: uanset situationen i almindelighed i erhvervslivet ønsker hr. Flygaard og retsforbundet altså en kraftigt forøget grundskyld, og det tyder på, at retsforbundet er parat til at gentage operationen fra 1979 med den ekstraordinære statsgrundskyld for landbrugets vedkommende; det vil sige, at regeringen ved, hvor man kan finde partnere i så henseende, hvis man skulle finde på en idé af tilsvarende art.

Jeg vil gerne anbefale, at man stemmer for ændringsforslag nr. 4, som er stillet af venstre og de konservative. Det er et forslag, der siger, at der ikke udskrives skat af produktionsjord i de tre pågældende år, og med produktionsjord mener vi landbrug, skovbrug og gartneri såvel som byerhverv.

Jeg vil gerne i den forbindelse gøre folketinget opmærksom på en deputation fra landbo- og husmandsforeningerne, der i sidste uge var på besøg i folketingets kommunaludvalg og fortalte lidt om den økonomiske situation eksempelvis for landbruget for øjeblikket.

Konklusionen af den deputationsmodtagelse var, at de to organisationers repræsentanter kunne gøre op følgende: $\frac{1}{3}$ af landmændene driver i dag deres ejendom med underskud, $\frac{1}{3}$ har en så ringe indtjening, at det ligger nede i størrelsesordenen 10.000 kr.

til 30.000–40.000 kr., og kun $\frac{1}{3}$ har, hvad man vel kan kalde en blot nogenlunde rimelig indtjening, der gør, at en familie kan leve af det.

Derfor kunne denne deputation gøre op, at over halvdelen af landmændene, når de nu skal betale amtsgrundskyld de kommende tre år, har én af følgende tre muligheder som hovedregel, når de skal skaffe disse penge:

De kan gå ud og låne pengene, og jeg vil nok tro, at man da er i den situation, at det bliver til den helt dyre rente, man skal låne disse midler, for de andre muligheder er nok udtømt. Jeg går ud fra, at man ikke kan få gældssaneringslån til betaling af ejendoms-skatte.

Så er der selvfølgelig en anden mulighed, nemlig at den pågældende bedriftsleder eller ejendomsbesidder – landmand – må ud og tage et ekstrajob, men også regeringspartiet vil formentlig give mig ret i, at som beskæftigelses-situationen er for øjeblikket, er det ikke nogen helt enkelt sag.

Derfor kunne denne deputation også erklære sig enig i, at det nok er den tredje mulighed, de fleste må vælge, og den består i, at man realiserer en yderligere andel af sine driftsmidler for at betale denne skat, som man altså skal pålignes, uanset om der er nogen indtægt bagved eller ej.

Det er situationen, og det er på den baggrund, vi nu stemmer om ændringsforslagene og en af de nærmeste dage stemmer om det endelige lovforslag fra regeringen og dens forligspartier.

Tang Sørensen (FP):

Jeg skal redegøre for fremskridtspartiets afstemning vedrørende de fire ændringsforslag. Vi kan ikke stemme for de tre ændringsforslag, der er stillet af det radikale venstre ved hr. Flygaard, da vi mener, at det er at gå ...

Formanden:

Nu må man ikke krænke nogen af parterne!

Tang Sørensen (FP):

Undskyld. Vi kan ikke stemme for de tre ændringsforslag, der er stillet af Danmarks retsforbund ved hr. Flygaard, da de går i den modsatte retning af det, vi ønsker. Derimod

[Tang Sørensen]

kan vi stemme for det ændringsforslag, der er stillet af partiet venstre og det konservative folkeparti, der går ud på, at der ikke skal betales grundskyld af produktionsjord. Når vi siger »produktionsjord« og stemmer for ændringsforslag nr. 4, mener vi produktionsjord, der bruges til landbrug, skovbrug og gartnerierhverv som hovederhverv. Vi finder, at disse tre erhverv i dag har forhold at leve under, der gør det uacceptabelt, at man også oven i købet skal betale en grundskyldpromille, mange gange af en produktionsjord, der ikke er i stand til at afkaste det, det koster at drive jorden. Det er argumentationen for, at fremskridtspartiet stemmer for ændringsforslag nr. 4.

Birthe Nielsen (SF):

Socialistisk folkeparti kan ikke stemme for nogen af de fire ændringsforslag, der er stillet, heller ikke de forslag, der er stillet af retsforbundet. Det kan vi ikke, bl. a. fordi vi mener, det må være op til amtskommunerne og kommunerne selv at vurdere grundskylden i de kommuner, det her drejer sig om, afhængigt af, hvilket befolkningsunderlag der er. Det har jeg tidligere sagt ved et lovforslag, der lignede dette her lidt, og som venstre fremsatte i sidste uge. Vi mener noget, når vi siger selvbestemmelse, og vi mener, at både amtskommunerne og kommunerne i al almindelighed er bedst til at vurdere, hvor høj eller lav grundskylden skal være.

Jeg finder det også meget ejendommeligt, at venstre netop i et andet lovforslag, vi skal have til behandling her i tinget i dag, nemlig lovforslag nr. L 206, taler meget om selvbestemmelsesret, mens de til dette lovforslag siger, at der ikke skal udskrives grundskyld af produktionsjord i skatteårene 1982-85. Det er efter min opfattelse meget selvmodsigende, at venstre på den ene side siger, at der skal være selvbestemmelsesret, og at kommunerne og amtskommunerne selv skal have lov at vurdere, medens de altså her vil diktere, at netop produktionsjorden helt skal friholdes fra skat. Det kan vi bestemt ikke være enige i, hvis man virkelig går ud fra det, som er vores reelle tanke, nemlig at amter og kommuner selv er bedst egnede til at vurdere disse ting. Vi kan jo se, hvad der egentlig er venstres ærinde i denne sag, nemlig at de kun vil støtte erhvervslivet og ikke mener så forfærdelig meget med den selvbe-

stemmelsesret, som de ellers gerne vil vifte så meget med.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Selv om man umiddelbart kan sige, at det er ganske nødvendigt at nedsætte grundskyldpromillen fra de nuværende 15, kan vi fra konservativ side ikke acceptere, at man vil søge at få et uændret provenu af denne beskatning. Ikke mindst må vi, som det fremgår af det ændringsforslag, vi har stillet sammen med venstre, understrege, at det er absolut nødvendigt at lette denne beskatning på produktionsjord. Landbrugets øjeblikkelige situation accentuerer dette problem, men for den konservative gruppe er produktionsjord al jord, som er en del af produktionsapparatet.

Vi skal altså anbefale, at man stemmer for det af os stillede ændringsforslag under nr. 4. De øvrige ændringsforslag kan vi ikke støtte. Skulle vort ændringsforslag blive forkastet, vil vi ved tredje behandling stemme for lovforslaget af bitter nød.

Aase Olesen (RV):

I betænkningen til dette lovforslag står der, at det radikale venstres medlem af udvalget vil redegøre for sin stilling til det stillede ændringsforslag og lovforslaget ved anden behandling.

Jeg har ved første behandling sagt, at vi ville gå ind for forslaget, men når vi har brugt formuleringen i betænkningen, er det simpelt hen, fordi kommunaludvalget nu har indført en ny praksis, nemlig at holde møde i kommunaludvalget, medens der er kommunaludvalgssager til behandling her i salen. Det afskærer mindre partier, der kun kan være ét sted ad gangen, fra at deltage i udvalgsarbejdet.

Jeg vil udtale det håb, at dette har været en fejltagelse, og at det ikke er udtryk for en ny praksis, for så er den fuldstændig uantagelig, og så bliver man nødt til i folketingets forretningsorden at indføje en bestemmelse om, at det ikke kan lade sig gøre.

Normalt skriver man, at man gerne vil redegøre for sin stilling til ændringsforslag, hvis der er ting, der ikke er opklaret. Vi mener ikke, der er nogen som helst uafklarede ting i forbindelse med de ændringsforslag, som Danmarks retsforbund og venstre og det konservative folkeparti har stillet.

[Aase Olesen]

Jeg har ved første behandling fremhævet det ønskelige i, at vi sammen med disse mange forskellige ændringer, der nu sker med hensyn til grundbeskatningen, fastholder det kroneprovenu, der har været af grundbeskatningen hidtil. Det er hensigtsmæssigt på et tidspunkt, hvor vi laver så mange ting om, at man prøver at sigte mod det samme resultat.

Hvad angår venstres og de konservatives forslag, altså ændringsforslag nr. 4, kan jeg henvise kommunaludvalgets formand og andre, der var optaget af udvalgsmøde, til den behandling, der rent faktisk fandt sted af netop dette forslag, da vi havde det til behandling i torsdags.

Jeg henviste til, at det radikale venstre ikke kan gå ind for ophævelse af beskatningen af produktionsjord, så længe man ikke har indført en indefrysning af de samfundsskabte kapitalgevinster. Derfor må vi gå imod ændringsforslaget.

Mimi Jakobsen (CD):

Centrum-demokraterne er ikke repræsenteret ved medlem af kommunaludvalget, og derfor skal jeg på partiets vegne redegøre for vores stilling til de stillede ændringsforslag.

Det kan næppe undre nogen, at centrumdemokraterne stemmer imod de tre af hr. Flygaard stillede ændringsforslag; til gengæld vil vi naturligvis stemme for det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag, hvor man afskaffer grundskatterne på produktionsjord. Det er helt givet, at grundskatter i al almindelighed er urimelige, men de bliver da ikke mindre urimelige af, at det for visse erhvervsområder jo decideret er produktionsmidlet, der bliver ekstra beskattet, og det ønsker centrumdemokraterne fjernet så hurtigt som muligt.

Fru Birthe Nielsen var inde på den dobbelthed, der kunne ligge i, at man her ikke er bange for at lægge loft over noget og derved fratage amtskommunerne deres selvbestemmelse, hvorimod man i et senere forslag ikke vil lægge loft over de kommunale grundskatter. Det er jeg enig med fru Birthe Nielsen i at der er en dobbelthed i. Jeg kan kun dertil sige, at centrumdemokraterne ikke vil være betænkelige over for hverken amtskommuner eller primærkommuner; vi vil gerne lægge loft over samtlige grundskatter og få dem nedtrappet over så kort en periode som overhovedet muligt.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Det er i anledning af fru Aase Olesens bemærkninger; undskyld, jeg ikke nåede det før. Jeg synes ikke, fru Aase Olesen skal stå heroppe og fremkomme med sådanne postulater om gevinster på fast ejendom . . .

Formanden:

Undskyld, fru Aase Olesen holder møde, samtidig med at der tales til hende heroppefra.

Askjær Jørgensen (FP):

Det er som sagt fru Aase Olesens indlæg før, der gav mig anledning til at bede om ordet, for når fru Aase Olesen står heroppe og henviser til de samfundsskabte værdier og taler om grundbeskatningen på landbrugets produktionsjord, synes jeg, fru Aase Olesen skulle dokumentere, hvor store samfundsskabte værdier det danske landbrug har opnået f. eks. i de sidste tre år; måske kan fru Aase Olesen også tage med, hvor meget gartnerne og skovbrugerne har tjent. Alle vi andre, der har lidt føling med, hvad der foregår i praksis, ved, at priserne på fast ejendom inden for gartneri, skovbrug og landbrug falder og falder og falder. Derfor skulle fru Aase Olesen ikke stå heroppe og sige noget, der slet ikke passer.

Waldorff (VS):

Jeg kunne godt tænke mig at komme med lidt bredere kommentarer end bare til ændringsforslagene; det overraskede i hvert fald mig, at der ikke var interesse for at diskutere lovforslag nr. L 208, som jo er det forslag i denne pakke, som der har været mest diskussion om. Jeg synes ærlig talt, det bliver mere og mere interessant, jo længere vi kommer i det, der oprindeligt blev annonceret som et forlig om en samlet skattepolitisk løsning. I første omgang fik vi at vide, at CDerne var sprunget fra fradragsretten for ejendomsskatterne, men det viser sig, at de er sprunget fra betydelig mere. Et stykke tid senere fik vi at vide, at de sandelig heller ikke stod med på de årlige justeringer af kontantvurderingen.

Det, vi nu har fået at vide, er, at CDerne, på trods af at de altså går ind i et forlig, som bl.a. betyder en successiv nedsættelse af grundskylden, ydermere har frihed til åben-

[Waldorff]

bart i fuld overensstemmelse med forliget at stemme for, at der nu overhovedet ikke skal udskrives grundskyld af produktionsjord i de næste tre år. Jeg synes, det bliver en mere og mere ejendommelig måde, socialdemokratiet indgår aftaler med disse partier på.

I det, som skatteminister Mogens Lykkes-toft har kaldt en samlet løsning af fradragsretten for ejendomsskatter, indgår som en modydelse til de borgerlige partier en nedsættelse af grundskylden, og så viser det sig, at C'Derne får lov til at løbe fra alt det, som der var en smule perspektiv i, hvorefter man indkalder SF til forhandling og får dem til at skrive under på, at de vil hjælpe det igen-nem.

Jeg kan kun forstå de bemærkninger, der kom fra SF om selvbestemmelse for amtskommunerne til at udskrive grundskyld sådan, at det faktisk er et forlig også fra SFs side. SF har i hvert fald ikke vendt sig imod vores tidligere forsøg. Jeg mener tværtimod, at SF tidligere har været interesseret i at få hævet den amtskommunale grundskyld til de 20 promille. Det var ganske vist loftet, men alle vidste, at derved blev i realiteten den amtskommunale grundskyldpromille hævet til de 20 – medens SF nu bruger det her med selvbestemmelsen som et lidt dårligt påskud til at kunne få lov til at afvise et ændringsforslag til et forslag, som man i øvrigt har – må jeg da forstå – aftalt med regeringen at man i hvert tilfælde ville beskytte imod ændringsforslagene. Det synes jeg nok kunne trænge til et par bemærkninger.

Selve forslaget er vi klart imod; for som det også blev sagt ved førstebehandlingen, er det endnu et skridt i retning af den stadige udhuling af grundskylden. Det ligger i forlængelse af tidligere borgerlige bestræbelser på at nedsætte grundskylden, og det er i virkeligheden det, som afdøde Per Hækkerup kaldte »godsejerpolitik«, indtil det var socialdemokratiet selv, der gjorde det, ganske vist.

Det er blevet nævnt fra skatteministerens side, at nedsættelsen til de 10 promille skal ses i sammenhæng med ophævelsen af fradragsretten, og det er selvfølgelig også i hvert tilfælde delvis rigtigt. Men der mangler bare den afgørende pointe, at man samtidig går over til en kontantvurdering, og det betyder, at det sker på et beregningsgrundlag, som er 35 pct. lavere. Selv i betragtning af, at man

fjerner fradragsretten for ejendomsskatterne, er der tale om en klar lempelse af den samlede grundskyld.

Det er også direkte vildledende, når det siges fra de konservative som et kritikpunkt, at man opretholder et uændret provenu ved nedsættelsen først til 13 og siden 10 promille. Der er tale om et uændret provenu i kroner og øre, og det betyder på dansk, at den andel, som grundskylden udgør af den samlede skattebyrde, er dalende.

Det er en væsentlig kritik imod dette forslag, og det er selvfølgelig en af baggrundene for, at vi afviser det, også fordi enhver kan sige sig selv, at det efter gennemførelsen af dette her aldrig nogen sinde vil være muligt igen at få hævet grundskyldpromillen til de 20 promille, som den var. Det kan man lige så godt se i øjnene.

Hvad angår den sammenhæng, der er imellem lovforslag nr. L 205 og de andre forslag, som indgår i denne forligsaftale eller skattepakke, eller hvad vi skal kalde det, var vi indstillet på ud over at stemme imod dette her også at stemme imod fradragsretten for ejendomsskatter, hvis det fik den konsekvens, at den samlede skattepakke faldt på gulvet, naturligvis ud fra den forudsætning, at vi under udvalgsarbejdet ville nå frem til den konklusion, at pakkens samlede virkning var asocial, var forkert. Det blev under udvalgsarbejdet bekræftet, at det var det faktisk: der er tale om en ganske betydelig overførsel til erhvervslivet i størrelsesordenen mellem 500 og 1.200 mill. kr. som følge af denne pakke.

Der er ganske vist også tale om, at man stiller lejerne bedre – lejerne får med dette her vel noget i størrelsesordenen 400 mill. kr. – medens de, de betaler det hele, er parcelhusejerne. Det anser vi ikke for nogen særlig social virkning af en samlet skattepakke, og vi lader os ikke forlede af, at man som en konsekvens af en ligestilling på ét område af ejere og lejere benytter den samme lejlighed til at lempe formueskattereglerne, som det netop er accepteret med lovforslag nr. L 223, som vi lige har behandlet.

Det, man selvfølgelig så må vurdere, er, om vi faktisk kunne have forhindret den pakke i at gå igennem. Det kunne vi ikke. Dels var det ret tidligt klart, at regeringen ikke ville opgive sine indrømmelser til de borgerlige forligspartier, bl.a. i form af er-

[Waldorff]

hvervstilskuddene og lettelse af formuebeskatningen, som følge af, at man ikke fik ejendomsfradragsretten fjernet.

Men det, der ligesom har slået hovedet på sømmet, er, at regeringen faktisk har sit flertal hjemme i og med, at SF vil stemme for fradragsretten for ejendomsskatterne. Man kan sige, det er svært at bebrejde SF, at de gør det, fordi man faktisk i denne situation måtte se i øjnene, at socialdemokratiet under alle omstændigheder ville give de subsidier til erhvervslivet, som man havde aftalt med de små borgerlige partier. Men det er så også klart, at det er meningsløst at stemme imod det næsten eneste fornuftige forslag i denne skattepakke, som netop fradragsretten for ejendomsskatterne er.

Men tilbage står altså en vurdering af lovforslag nr. L 205, som handler om grundskylden, og dér vil jeg sige, at vi i modsætning til SF faktisk gerne vil støtte de ændringsforslag, som retsforbundet har stillet, herunder at de 20 promille ikke længere er et loft, men en bund for den amtskommunale grundskyld. Det synes vi er rigtigt. Jeg synes, det var forkert, at SF ligesom slog disse ændringsforslag sammen, som om det var én ting. Der ligger jo et andet element i retsforbundets forslag, nemlig at man vil fjerne den mulighed, som regeringen har for via indtægter fra den amtskommunale grundskyld at foretage en subsidiering af landbrug, gartneri og den slags ting.

I konsekvens af vores holdning til grundskylden i det hele taget er vi selvfølgelig imod ændringsforslaget fra venstre og de konservative.

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Hr. Waldorff gav udtryk for forundring over, at centrum-demokraterne kunne tillade sig at springe fra noget, hr. Waldorff omtalte som »et forlig«. Dertil vil jeg gerne sige, at det faktisk er temmelig længe siden, centrum-demokraterne har gjort det. Jeg kan ikke huske den præcise dato, men jeg tror, det snart er et par måneder siden.

Centrum-demokraterne er ikke med i noget forlig vedrørende disse skatteforslag. Centrum-demokraterne følte, at forligspakken ikke gav en tilstrækkelig god balance, og at vi derfor ikke kunne stemme for flere for-

slag end dem, vi i forvejen var enige i. Det betyder, at centrum-demokraterne både til socialdemokratiet og til de øvrige forligspartier på det økonomiske område har meddelt, hvilke forslag vi kunne stemme for, hvilke vi kunne stemme imod, og hvilke vi ville undlade at stemme til. Meldingen gik ud på, at centrum-demokraterne ville stemme imod forslaget om en nedtrapning af fradragsretten for ejendomsskatter, at vi ville undlade at stemme til kontantvurderingen, og at vi i øvrigt ville stemme for de øvrige forslag, og det står vi ved.

At vi ikke på det tidspunkt kunne tage stilling til eventuelle ændringsforslag, der først er fremkommet langt senere, er klart, men centrum-demokraterne står ved, at vi stemmer for dette lovforslag ved tredje behandling, uanset om det fortræffelige ændringsforslag fra venstre og de konservative ikke bliver vedtaget. Vi betragter forslaget i sig selv som en god ting; det er klart centrum-demokraternes politik, der kommer ud af det forslag, og derfor ønsker vi selvfølgelig at støtte det. Der er ikke på nogen måde sket ændring i CDs holdning, og det er fremgået af ganske klare meldinger allerede dengang i april måned, da vi sagde, at vi ikke længere er forligsparti på dette område.

Arne Bjerregaard (KrF):

Det sidste forstår jeg ikke helt; jeg troede, det kun var lovforslag nr. L 208, men det går jo nok endda.

Forslaget om den amtskommunale grundskyld synes vi er et udmærket forslag, som selvfølgelig må ses i relation til forslag nr. L 208. Jeg er da klar over, at hr. Ivar Hansen gerne ville have hele grundskylden til amtet afskaffet sammen med de konservative, og jeg må også nok en gang erkende venstres og specielt hr. Ivar Hansens ihærdige forsøg på at få det til at ske i SV-regeringens tid – med selvfølgelig svage resultater. Jeg må dog sige, at landbrugets amtskommunale grundskyld efter dette forslag i fremtiden reelt bliver siger og skriver 5 promille godt og vel, og det er dog en klækkelig nedsættelse i fremtiden.

Selvfølgelig kan vi også have nogen sympati for Ks og Vs ændringsforslag – den rækkefølge skal man vel tage nu efter udnævnelsen af det nye statsministeremne – men jeg er også klar over, at partierne, uanset hvad vi

[Arne Bjerregaard]

var kommet med, ville byde over. Når man står her med de forskellige ændringsforslag fra disse partier, skal jeg ikke skjule, at man nok kunne have lyst til – undertiden i hvert fald – at køre så dejligt på denne KV'ske tandemcykel med dobbelt frihjul. Det er undertiden misundelsesværdigt, specielt når de samtidig kan opnå at blive hverdagslivets helte for disse måbende beundrere – som jeg må sige det er – med deres desværre korte hukommelse. Det kan undertiden være misundelsesværdigt for os, der nødvendigvis må tage lidt mere ansvarligt på tingene herinde.

Hvis jeg skulle animere venstre og de konservative til noget bedre i fremtiden, måtte det i alt fald være, at de vil køre nok så langsomt på denne frihjulstandemcykel, for ellers tror jeg, at selv hverdagslivets heltes hukommelse ikke er kort nok.

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne specielt gøre to bemærkninger. Den ene er til socialistisk folkeparti, som her har tilkendegivet, at de ikke vil stemme for vores ændringsforslag. Jeg vil på den baggrund spørge, om det er udtryk for, at partiet ønsker, at man skal have en øvre grænse for den amtskommunale grundskyld. Jeg vil også gerne spørge, om partiet har gjort sig klart, at det er ensbetydende med, at man får en tilsvarende højere amtskommunal indkomstbeskatning, men det kan jo være, at socialistisk folkeparti også har overvejet denne konsekvens af den stilling, de tilsyneladende har taget her.

Den anden bemærkning, jeg gerne vil gøre, er til partiet venstre. Selv om man ser bort fra det ændringsforslag, som venstre har været med til at stille, ligger det jo reelt således, at hvis man for 1982 regner med en amtskommunal grundskyld på 13 promille og tager hensyn til den skattemæssige problematik og det, venstre og andre kan trække ud som tilskud til landbruget, bliver der i realiteten kun en promille tilbage på 3. Men jeg kan forstå, at selv det også er for meget for partiet venstre.

Det fremgik også ganske klart af det, ordføreren for venstre, hr. Ivar Hansen, sagde, at venstres og retsforbundets veje havde endog meget svært ved at finde hinanden, og det kan jeg love hr. Ivar Hansen for at vi sandt for dyden også mener med den indstilling,

der her lægges for dagen fra venstres side. Men jeg kunne godt fristes til at stille venstre et spørgsmål. Når man nu så kraftigt pukker på den økonomiske situation, landbruget befinder sig i, vil venstre da være fremmed over for tanken om en konjunkturbestemt grundskyldsvarelse, eller er det bare en konkret stilling, venstre har taget i den foreliggende situation.

Vi kan selvfølgelig ikke under nogen omstændigheder stemme for det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag.

Egon Jensen (S):

Det er lidt usædvanligt, at ordførerne tager ordet to gange før ministeren, men nu er jeg kommet mig nogenlunde over choket over, at lovforslag nr. L 208 forsvandt og nr. L 205 begyndte.

Jeg skal herefter kommentere de forskellige ændringsforslag, som er stillet af retsforbundet, og må sige, at nok er jeg medlem af folkekirken, men så religiøs er jeg altså heller ikke, at jeg ønsker, at vi for enhver pris skal opretholde 20 promille for amtsskatter og helst halvdelen af skatteudskrivningen i amtskommunerne; det kan vi ikke på nogen måde gå ind for.

Dernæst vil jeg sige, at vi har så meget tilovers for landbruget, særlig den animalske produktion, at vi heller ikke kan gå med til, at retsforbundet sletter den støtte til animalsk produktion, som ligger i forslaget, hvorefter 4,3 promille af det, som landbrugsjorden giver, bringes tilbage til landbruget.

Dernæst nogle bemærkninger til venstre, som jo i mange sager har en svingende holdning: i det ene øjeblik er det det grønne samfund og decentralisering; i det andet øjeblik, når det drejer sig om noget helt andet, har man en anden indstilling. Nu foreslår man altså, at grundskyld af produktionsjord skal ophæves for 1982–85. Det kan vi bestemt ikke medvirke til, og det har ikke noget med folkekirken at gøre, men det har noget at gøre med en realistisk indstilling til beskatningen.

Henning Jensen (S):

Jeg skylder fru Aase Olesen et svar på hendes kritik af afviklingen af kommunaludvalgsområdet i onsdags i sidste uge. Jeg vil indledningsvis generelt beklage, hvis forskel-

[Henning Jensen]

lige nødvendige initiativer griber forstyrrende ind i et udvalgsarbejde, men det er altså en generel beklagelse, og så holder beklagelsen for så vidt op, i hvert fald i henseende til det nævnte møde i onsdags.

Det ligger nemlig sådan, at efter at jeg havde foreslået, at udvalget skulle holde møde om formiddagen, foreslog fru Aase Olesen, at mødet skulle afvikles kl. 13.00. Ingen havde forinden anmodet om en udsættelse; var det sket, havde formanden naturligvis accepteret en sådan udsættelse. Men først under mødet, hvor de tilstedeværende udvalgsmedlemmer var i gang med at diskutere betænkningssagens afgivelse, fik vi via en folketingsbetjent oplysning om, at fru Aase Olesen ikke var i stand til at være til stede. Mødet blev derfor udsat i 18 minutter, samtidig med at en stafet, da der var gået ca. 15 minutter, konstaterede, at spørgetiden var begyndt i folketingsalen. Derefter fandt formanden ikke anledning til at udsætte mødet længere, og der blev afgivet betænkning helt efter folketingets forretningsorden.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Da formanden for kommunaludvalget for nogen tid siden foreslog, at man skulle have et møde onsdag kl. 9.00, gjorde jeg opmærksom på, at en del af de ordførere, der var involverede i denne sag, også var medlemmer af folketingets skatte- og afgiftsudvalg, som normalt holder møde onsdag kl. 9.15. Derfor foreslog jeg, at man flyttede mødet til spørgetiden om onsdagen. Da jeg opdagede, at spørgetiden ikke blev holdt kl. 13.00, gav jeg gennem en betjent besked om, at ikke bare jeg, men også alle de øvrige ordførere var forhindrede i at være til stede, og denne besked blev givet kl. 13.04.

Formanden:

Ja, det er jo vældig interessant og vigtigt, men måske skulle vi også prøve at drøfte det, der ligger på bordet.

(Kort bemærkning).

Ivar Hansen (V):

Hr. Flygaard spurgte mig, hvad jeg ville sige til konjunkturbestemt amtsgrundskyld. Jeg ved slet ikke, hvorfor hr. Flygaard stiller

mig det spørgsmål, men det var da i og for sig interessant at gå ind på tankegangen. Hvis hr. Flygaards spørgsmål var stillet på den baggrund, at vi så kunne tale om tingene, var det da værd at overveje, for det ville jo i hvert fald betyde at amtsgrundskylden ville falde væk indtil videre.

Men det er jo ikke derfor, hr. Flygaard spørger, for hr. Flygaard taler om en forøget grundskyld under alle omstændigheder, uanset om konjunkturerne går den ene vej eller går den anden vej, så den diskussion kan jeg ikke se der er nogen grund til at hr. Flygaard og jeg fører videre.

Så sluttede hr. Egon Jensen sit sidste indlæg med at sige, at han ikke kunne støtte det ændringsforslag nr. 4, som er stillet af venstre og det konservative folkeparti, og det skyldtes – sagde hr. Egon Jensen – at han havde en realistisk indstilling til beskatningen. Det må så i hr. Egon Jensens terminologi have den betydning, at hr. Egon Jensen og socialdemokratiet går ind for en beskatning, uanset om der er en indtjening bag eller ej. Det er jo ikke noget nyt; det synspunkt har vi hørt før, og hr. Egon Jensen har så haft lejlighed til at slå det fast her fra folketingets talerstol én gang til. Men jeg må nok sige, at det efter vores opfattelse er en ejendommelig form for realistisk indstilling til beskatning.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg skal kun gøre en enkelt bemærkning, og det er i anledning af noget, hr. Ivar Hansen sagde i et tidligere indlæg. Jeg vil erindre om, at der rent faktisk sker en nedsættelse af det beløb, landbruget kommer til at betale i amtskommunal grundskyld til næste år, med ca. 160 mill. kr.: fra 560 mill. kr. i år til 400 mill. kr. til næste år. Jeg vil også erindre om, at en stigende andel af det beløb, der bliver udskrevet i amtskommunal grundskyld på landbrugsjord, vil gå tilbage til landbruget. Som min kollega skatte- og afgiftsministeren sagde allerede under førstebehandlingen, vil det være ikke mindre end 43 pct. af den udskrevne skat på produktionsjord, der i 1985 vil gå tilbage til landbruget. Det synes jeg man skal tage i betragtning, når man taler om dette lovforslag og ændringsforslagene.

Aase Olesen (RV):

[Aase Olesen]

Fremskridtspartiets ordfører i denne sag, hr. Askjær Jørgensen, spurgte mig, om ikke det radikale venstre havde opdaget, at netop landbrugets indtjening ikke var steget noget nævneværdigt i de sidste tre år. Jo, det har vi noteret os, og netop derfor kunne man ikke finde noget bedre tidspunkt at indføre en indefrysning af de samfundsskabte kapitalgevinster på end nu, for så ville netop landbruget gå fri. Det er det, vi har ønsket, og det var det, jeg henviste til under den debat, vi havde i onsdags, da vi diskuterede disse ting på baggrund af venstres forslag om en differentieret grundskyld.

Hr. Waldorff fra VS, som sagde, at man havde hæftet sig meget ved den samlede virkning af disse lovforslag, vil jeg gerne henvise til et lovforslag, som vi her ved andenbehandlingen hoppede meget, meget hurtigt hen over, nemlig lovforslag nr. L 208. De, der er interesseret i at se noget om den samlede virkning, kan i betænkningen se svaret på spørgsmål 12, hvoraf det netop meget rigtigt fremgår, som hr. Waldorff sagde, at det er parcelhusejerne, der kommer til at betale den omfordeling. Ja, hr. Waldorff, men hvilke parcelhusejere? Det fremgår ganske tydeligt af svaret på spørgsmål 12 til lovforslag nr. L 208, at det er de høje skattepligtige indkomster, og de er defineret i svaret som dem, der ligger over 225.000 kr. i skattepligtig indkomst. Det er altså dem, der ikke må komme til at betale dette gilde. De øvrige virkninger er ganske beskedne; det vil hr. Waldorff kunne se ved at læse svaret på spørgsmål 12.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg synes, det er meget fint, at fru Aase Olesen går ind for, at man skal indefryse nogle stigninger, som ikke er sket. Det beskriver helt, hvad den radikale politik består af.

Fru Aase Olesen erkender, at der ingen stigning er. Det er disse stigninger, som ikke har fundet sted, som fru Aase Olesen benytter lejligheden til at indefryse. Det er meget fint.

(Kort bemærkning).

Waldorff (VS):

Det er en meget rigtig fremstilling, fru Aase Olesen giver af, hvordan det vil påvirke de enkelte parcelhusejere. Det er den rigtige virkning over for parcelhusejerne, og derfor har vi hele tiden udtalt vor sympati og oven i købet kaldt det den eneste virkelige perspektivrige del af denne skattepakke, lovforslag nr. L 208, som handler om at fjerne fradragsretten for ejendomsskatterne.

Men det ændrer jo ikke ved det faktum, at en meget væsentlig del af de penge, man henter her ved at fjerne fradragsretten, går til erhvervslivet. Jeg kan ikke huske, om det er samme bilag, men i et af bilagene er der lavet 2 alternative beregninger af, hvor meget det drejer sig om at erhvervene her skal subsidieres med som konsekvens af de to lovforslag tilsammen. Det er i den ene beregning, så vidt jeg husker, 490 mill. kr. Det er det laveste. Og der er en alternativ beregning; så vidt jeg husker, er det 1.230 mill. kr. Der bliver så sagt, at den på 1.230 mill. kr. ikke er så realistisk. Det er mere realistisk, at det er af størrelsesordenen 500 mill. kr. Men det er altså $\frac{1}{2}$ mia kr., som erhvervslivet får i konsekvens af den samlede pakkeløsning her: ejendomsskatterne og ændringerne omkring formueskatten. Og en meget væsentlig del af det – så vidt jeg husker omkring 150 mill. kr. – er direkte en konsekvens af lovforslag nr. L 205, som vi diskuterer her, nemlig en nedsettelse af grundskyldpromillerne. Den konsekvens vender vi os helt klart imod, og det får os også klart nok til at anlægge en negativ vurdering på den samlede skattepakke. Vi har ikke nogen muligheder for at forhindre den i at blive gennemført, men det betyder selvfølgelig så også, at vi vil give udtryk for, hvordan vi faktisk synes om hvert enkelt forslag, og dette forslag er vi negative over for.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Til hr. Waldorff vil jeg blot sige, at det har jo i mange år været en målsætning i dansk økonomi at kanalisere investeringer fra den passive investering i jord til aktiv investering i erhvervslivet, og derfor er det radikale venstre enig i den virkning, dette har.

Og så skal jeg blot sige til hr. Askjær Jørgensen, at det er morsomt, at han er så forarget over mit ønske om at indefryse de samfundsskabte værdistigninger, når han samti-

[Aase Olesen]

dig påpeger, at der ikke er nogen at indefryse, når det drejer sig om landbruget. Så er der jo ingen grund til at være så vred. Det, det drejer sig om, er naturligvis, at der fortsat sker værdistigninger på en masse anden jord, og det er naturligvis disse værdistigninger, man skulle inddrage.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det er hr. Waldorffs bemærkninger om den halve milliard til erhvervslivet, jeg synes fortjener nogle kommentarer, nemlig en opgørelse over, hvordan de tal egentlig fremkommer.

For det første er der tale om 80 mill. kr., som erhvervsdrivende får på grund af forlængelse af proportionalstrækket. Det har sådan set ikke noget med erhvervsstøtte at gøre. Erhvervslivet er selv med til at betale det, i den udstrækning de selv er parcelhus ejere.

Så er der 70 mill. kr., som er erhvervsstøtte, men som betales af passive formueejere vel at mærke. Det er en overflytning, som vi ikke støtter, men det er ligegyldigt i den sammenhæng.

Tilbage er 350 mill. kr. Af dem går de 100 mill. kr. til udlejningsbyggeri, og det vil sige, at de går direkte videre til lejerne. Tilbage bliver der en kvart million kroner og ikke den halve milliard, hr. Waldorff snakker om.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Det hjælper altså ikke, at fru Aase Olesen vil manøvrere udenom ved at dreje debatten ind på noget andet. Fru Aase Olesen argumenterede i første omgang for at stemme nej til venstres og de konservatives forslag om nul grundskyld, fordi det var samfundsskabte værdier. Så har jeg gjort fru Aase Olesen opmærksom på, at der ingen samfundsskabte værdier er i øjeblikket, tværtimod, for fast ejendom falder jo.

Så fortæller fru Aase Olesen næstefter, at det er de stigninger, som ikke eksisterer, man vil indefryse, og det synes jeg var lidt komisk. Men så siger jeg: det er nok typisk for radikal argumentation.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 1
forkastedes, idet 10 stemte for, 127 imod.

Ændringsforslag nr. 1 angående titlen betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 10 stemte for, 129 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 50 stemte for, 89 imod.

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om beskattning til kommunerne af faste ejendomme. (Ejendomsskattelempelse for fredede ejendomme og forretningsejendomme samt for parcel- og rækkehusejendomme m. v., der tilhører almennyttige boligselskaber og andelsboligforeninger).

(Lovforslag nr. L 206. Fremsat 29/4 81. Første behandling 6/5 81. Betænkning 27/5 81).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.